

Горобине Різдво

Валентина Вздутьська

Горобці Чуб, Стрибун та Ловивітер були справжніми друзями. Тому коли розбишака Цвірінькало прогнав їх із піддашся, друзі вирішили разом шукати нову домівку. Було це у переддень Різдва.

Вся горобина братія співчувала Чубові, Стрибуну та Ловивітру.

— Ми цьому Цвірінькалу покажемо! — сварилися тата-горобці, але прогнати грізного сусіду не наважувалися.

— Як же ви тепер будете? — питали їх поважні горобчихи-бабусі.

— Де стрічатимете Різдво? — дивувалися малі горобенята.

— Пустили б вас до себе, — казали мами-горобчихи, — але в нас і так тісно.

— Цві-цві, — цвірінькали на знак згоди сусіди-горобці. І лише дідусь Пурхало запросив їх до себе погрітися. Але в старій комірчині було дуже тісно: там заледве вистачало місця самому дідусеві, а вже його хворий хвіст-ветеран — і той мусив стирчати на морозі.

— Спасибі вам, дідусю, але ми маємо знайти собі нову оселю, — подякував за всіх Ловивітер, і друзі полетіли на пошуки домівки.

Для початку молоді горобці облетіли сусідні хати. Але в дядька Панаса під дахом вже мешкала велика родина синиць, у баби Марини всі підступи до хати стерегла велика ряба кішка, а на горищі в Хоренків розвелось видимо-невидимо мишенят.

Сумні друзі посідали на гілку черешні. Кожен з них думав про те, де їм доведеться зимувати.

— Щось мені в животі бурчить, — пожалівся Чуб і смикнув себе за пір'їну.

— Нумо, подзьобаймо трохи хліба, — сказав життєрадісний Стрибун.

— Гайда до годівнички! — підхопив прудкий Ловивітер.

Друзі гайнули за паркан подивитися, чи людські діти насипали їм крихт. Яка ж то смакота — ласувати ще теплим духмяним хлібом зимової пообідньої пори! Але й тут горобцям не пощастило: і маленькі, й дорослі господарі так закрутилися, готуючись до Різдва, що зовсім забули натрусити пташечкам хліба. Наші горобці лишилися і без оселі, і без обіду.

— Що ж робити? — зітхнув Чуб і скубнув себе за крило.

— Не переймайся, — відповіли йому Стрибун та Ловивітер. — Щось придумаємо.

Тоді друзі полетіли в той бік містечка, де було менше дерев, зате більше людських жител, де було гамірно та шумно. Чуб, Стрибун та Ловивітер ще ніколи не залітали так далеко від своєї домівки. Але тепер вони вже не мали домівки, тож доводилося шукати нову. Все їм тут було вдивовижу. Скрізь пурхали незнайомі горобці, ходили по важні люди та ворони, гуділи машини, їздили вози. Чуб, Стрибун та Ловивітер зовсім розгубилися й посідали на великий крислатий горіх — перепочити. Вмостившись на зручній гілці гарного дерева, пташки вирішили почистити своє пір'ячко. Ніхто не хотів

видатися нечупарою перед поважним птаством, хоч те і згорда поглядало на прибульців з околиці.

Вулицею бігла зграйка хлопчаків — вони бавилися в сніжки.

— Дивіться, які кумедні сумні горобці, — вигукнув рудий хлопчисько, що біг попереду. — Ну, хто поцілить першим?

— Один! Два! Три! — Полетіли сніжки в Чуба, Стрибуна і Ловивітра.

"Лишенько!" — цвірінкнув Стрибун. "Рятуйте!" — запищав Чуб. "Тікаймо!" — скомандував Ловивітер, і маленькі крильця горобчиків затріпотіли у небі. Позаду лунав голосний регіт людських дітей.

Ледь живі після втечі, пташки зупинились аж біля якогось хутора. Тут стояли бідні старі хатки, а за ними простиралися ліс і поле. Втомлені голодні налякані горобці посідали на кущ бузку, що ріс під вікном старої хатки, вікна й двері якої були забиті навхрест дошками. Напевне, тут уже давно ніхто не мешкав — ні люди, ні тварини. Вони так і не знайшли собі нової оселі, а вже починало сутеніти, пустився сніг. Незабаром снігопад переріс у завірюху, й у Чуба, Ловивітра та Стрибуна зовсім змерзли лапки і дзьобики. Друзі нашорошили пір'ячко, притулилися один до одного поближче і так мовчки тремтіли від холоду.

Минула якась година.

Стрибун прокинувся, розплющив оченята-намистинки і струсив з голови шапку снігу. На мить завмер, а тоді почав будити друзів:

— Прокидайтеся, хутчіше!

— Що таке? — цвірінкнув спросоння Ловивітер і обтрусив пір'ячко.

— Що трапилось? — налякано зойкнув Чуб і вистромив з-під крила посинілий дзьобик.

— Погляньте! — стиха промовив горобчик і крилом вказав на стару, похилену мазанку.

Хтось прочинив двері хатинки. Із них, немов зі скрині, наповненої зірками, лилося тихе срібне світло. Таке гарне, що не можна було відвести погляду, і таке сумне, що хотілося плакати. "То небесна зоря заблукала у хуртовину і впала на землю", — сказав собі Чуб. "То Жар-птиця з бабусиної казки вирішила зазимувати у цій хатині, — подумав Стрибун. — От би погрітися в її полум'яному світлі!" А сміливий Ловивітер тим часом уже був біля хатинки. Обережно, щоб не зачепити великої бурульки, він визирнув із піддашся, звисившись на посинілих лапках догори дригом. І тієї миті Ловивітрові забило дух...

Той, хто лежав на холодній долівці покинутої хатки, не був ні зіркою, ні Жар-птицею. Ця істота була така прекрасна, що горобець не міг на неї дивитися. Істота була схожа на людину, на людину, що впала додолу й не може підвестися. Але було у цій прекрасній істоті щось і від птаха — то були крила.

Ловивітер так задивився на чарівне видиво, що не помітив, як замість даху ухопився за бурульку і з горобиним цвіркотом ледь не звалився додолу. Останньої миті

він розпрямив крила, і потік вітру легко підхопив його, щоб нести далі. Але тієї ж миті дивовижна істота з крилами птаха підвела голову і подивилася просто на нього.

— Та це ж Ангел! — подумав Ловивітер.

— Так, — почулось у відповідь, хоча срібну тишу ніби й не порушив жоден звук. — Я — Різдвяний Ангел!

— Але ж ти поранений, — цвірінкнув птах. Його погляд був прикутий до срібних крил, що безпорадно простерлися додолу й не рухалися. Разом із ним на пораненого Ангела дивилися іще дві пари наляканих очей — горобці Чуб і Стрибун залишили бузковий кущ і підлетіли до друга.

— У мене зламані крила, — ледь прошелестів Ангел.

— Як це сталося? — запитали горобці.

— Це зробила п'тьма, яка огортає місто. Тут більше нікому не потрібне Різдво.

І Різдвяний Ангел розповів горобцям свою історію.

На світанку, тільки-но зажеврило крайнебо, Ангел вирушив у довгу подорож із небес, аби нагадати людям радісну новину: от-от для світу народиться Спаситель. Коли Різдвяний Ангел дістався містечка, тут кипіла робота — готувалися до свята. "Як добре! — подумав він. — Люди готуються зустріти народження Царя". І Різдвяний Ангел замислився: кому ж першому повідомити радісну звістку.

"Ось господарі — натомилися за цілий день і йдуть додому зустріти Святвечір. Нехай першими дізнаються про народження Спасителя!" — вирішив Різдвяний Ангел. Але господарі в той час думали про щедрий стіл і м'яку перину, їх не зацікавила Ангелова новина.

"Ось господині — вони печуть, варять, прибирають, готуючись до свята. Повідомлю їм про народження Царя!" — сказав тоді Різдвяний Ангел. Але господині не почули голосу Ангела. Вони все пекли, варили й прибирали, аж поки разом із родинами не посідали за святковий стіл.

"Ось діточки тішаться прикрашеною ялинкою. Напевно, вже не можуть дочекатися Різдва", — подумав Ангел. "Христос народився!" — прошепотів він їм на вушко. Але діти насправді просто чекали на подарунки, тому забули відповісти Ангелові звичне: "Славимо його!"

"Невже ж у цьому місті не залишилося нікого, хто зрадів би народженню Спасителя? — зажурився Різдвяний Ангел. — Може, тварини зрадіють моїй новині, адже й вони схилили голови перед маленьким Ісусом у яслах?"

Ангел побачив пташок, що обсіли годівничку. Він хотів наблизитися до них, щоб повідомити і їм радісну звістку. Але нерозумна зграя подумала, що це — чужий птах, який прийшов відібрати у них їжу, і прогнала Різдвяного Ангела геть.

Тоді Ангел злетів високо в небо й гірко заплакав. Тієї миті над містом знялася хуртовина. Темні хмари заховали всі зорі, й світ огорнула п'тьма. Не сніжинки, а скалки льоду сікли все довкола, замітаючи сліди і крижаним холодом пробираючись у всі шпаринки. Різдвяний Ангел відчув, як слабнуть його крила, як завірюха підхопила його і несе у сніговій завії далеко в ніч. Срібні крила зробили останній помах, і

знесилений Ангел, мов пір'їна, закружляв і впав на землю.

— Мене збудило горобине цвірінкання, — сумно посміхнувся до пташок Різдвяний Ангел. — Але це ненадовго... Скоро я згасну, як вогник.

Горобці отямилися після Ангелової розповіді й побачили, що чарівного саява справді поменшало. Тепер замість яскравого світла у хатинці панував напівморок, а по закутках вже й зовсім залягла темрява, і тільки срібні крила Ангела ще виблискували останніми спалахами надії.

— Не вмирай! — вигукнув Чуб. — Нехай у нас немає хатинки і ми не можемо приготуватися до свята, але наші серця радіють народженню Спасителя!

— Як і тебе, нас гнали цілий день, — зацвірінкав Стрибун. — Та все одно ми — найщасливіші горобці на світі, бо побачили справжнього Різдвяного Ангела і почули від нього радісну новину про прихід у світ Царя! Будь ласка, не згасай!

— Якщо це зможе тобі допомогти, ми віддамо тобі свої крила, — промовив Ловивітер. — Звісно, це неабищо — горобині крила, але якщо ти зможеш летіти далі й повідомляти радісну новину, то обов'язково знайдеш іще когось у цьому місті, хто зрадіє народженню Спасителя так само, як нині радіємо ми.

— Візьми їх, будь ласка! — попросили горобці і простягнули Ангелові свої крила.

Ангел всміхнувся, простяг руки і прийняв горобиний дар. Три маленькі горобчики помістилися на його ангельській долоні. Тієї миті темряву ночі прорізало сліпуче саяво, і все довкола залив не відомий досі небесний спів. Пташкам засліпило очі, а пір'ячко на їх безкрилих тільких поставало дибки — такий осяйний і величний був цей Різдвяний Ангел.

У тому чарівному саяві посланець Небес підвівся і розгорнув свої нові крила, які були ще прекрасніші, ніж колишні.

— Дякую! — пролунав його неземний голос.

Враз завірюха стихла, і крізь просвіт у хмарах серед нічного неба небувалим світлом засяяла святвечірня зоря. Люди повибігали на ґанки, повиходили на балкони. І навіть горобці повистромляли свої голівки з піддашся. Все живе з подивом дивилось у нічне небо.

— Христос народився! — промовив до них з небес Різдвяний Ангел. "Славимо його!" — відповів кожен у своєму серці.

Але Чубові, Стрибуну й Ловивітру вже не довелося побачити ту різдвяну зорю, що її засвітив Ангел. Вірні друзі нарешті знайшли собі нову домівку — чарівний сад, у якому ніколи не буває холодно й у якому в них вирости нові крила, такі ж срібно-осяйні та прекрасні, як у Різдвяного Ангела.